

Офіс Президента України

Департамент з питань звернень громадян

12.04.2024 № 22/016377-12

ІІа № _____

Капцара В.Д.
d20088002d@gmail.com

Шановний Валерію Дмитровичу!

На Ваше електронне звернення від 01.04.2024, що надійшло до Офісу Президента України через державну установу «Урядовий контактний центр», повідомляємо таке.

Повноваження Президента України, як неодноразово наголошувалося у рішеннях Конституційного Суду України (від 10 квітня 2003 року № 7-рп/2003, від 7 квітня 2004 року № 9-рп/2004, від 16 травня 2007 року № 1-рп/2007, від 2 жовтня 2008 року № 19-рп/2008, від 8 жовтня 2008 року № 21-рп/2008 та інші), визначаються виключно Конституцією України. При цьому законодавчі акти не можуть покладати додаткових прав чи обов'язків на Президента України, крім тих, що прямо передбачені нормами Конституції України.

За конституційними приписами Президент України не є очільником судової гілки влади. Розгляд скарг на дії (рішення, бездіяльність) органів судової влади та їх посадових осіб, проведення перевірки таких скарг до повноважень Президента України, вичерпно визначених Конституцією України, не належить.

Частиною першою статті 124 Основного Закону України визначено, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються. Частиною другою статті 126 Конституції України встановлено, що вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється.

Президент України не наділений контрольними повноваженнями у сфері здійснення правосуддя, не має права втручатися в їх процесуальну діяльність або давати вказівки суддям при здійсненні правосуддя, впливати будь-яким чином на здійснення правосуддя в Україні, у тому числі на формування судової практики.

Разом із зазначеним повідомляємо, що відповідно до статті 131¹ Конституції України організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження здійснює прокуратура.

У цьому контексті варто зазначити, що згідно зі статтею 3 Закону України “Про прокуратуру” діяльність прокуратури ґрунтується на засадах незалежності прокурорів, що передбачає існування гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо прийняття ним рішень при виконанні службових обов'язків. Відповідно до статті 16 цього Закону, здійснюючи функції прокуратури, прокурор є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску, втручання і керується у своїй діяльності лише Конституцією та законами України.

Зауважимо, що Конституційний Суд України у Рішенні від 14.06.2001 № 8-рп/2001 (справа про доручення Генеральній прокуратурі України), зокрема, зазначив, що прокуратура України становить єдину систему, яку очолює Генеральний прокурор України. Він призначається на посаду за згодою Верховної Ради України та звільняється з посади Президентом України. Проте з такого способу призначення Генерального прокурора України на посаду та звільнення його з посади не впливають відносини підпорядкованості органів прокуратури України іншим органам державної влади, зокрема тим, які здійснюють повноваження щодо призначення на посаду та звільнення з посади Генерального прокурора України.

Як впливає з частини другої статті 19 Конституції України, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти в межах своїх повноважень, не повинні втручатися – а саме це означає надання доручення, тобто обов'язкової до виконання вказівки – у діяльність прокуратури з питань, що становлять її компетенцію, передбачену Конституцією України.

Ураховуючи викладене, пропонуємо використовувати визначені відповідним процесуальним законодавством механізми вирішення порушених Вами питань.

З повагою

Завідувач відділу

Олена ПРОСКУРИНА